

QVÆSTIO MEDICA.

QVODLIBETARIIS DISPVATIONIBVS M NE DISCVTIENDA

IN SCHOLIS MEDICORVM, DIE IOVIS, III. FEBRVARII,

M. ARMANDO IOANNE DE MAVVILLAIN, Doctore Medico, Præside.

An Puerperæ febricitanti vnâ lochijs fluentibus Saphena potius quàm basilica secanda?

99³

DVO sunt generationis nostræ principia distincta generatione, naturâ & efficiaciâ; semen & sanguis menstruus: illud ab vtroque parente promanat, à toto corpore deciduum: ille ex vtero solo; est enim sola mulier menstrualis; Illo lunari languine quæ mulieres perfruuntur ex naturâ legibus, has meritò fortunatas dixeris: infelices quibus non datur *γυναικὸς δόξα*. Sanguis ille cum vacuas tum grauidas nec non puerperas variis modis exercet: si vacuas, dum mensibus singulis, statâ periodo muliebres locos irrigat, luculentum est fecunditatis argumentum: si grauidas, ille puriore sui parte foetum alit, impurius in vtero manet, donec affectet sibi viam foetus ad vitales auras: in puerperis pars illa sanguinis impurius sibi lochiorum nomen adsciscit, quæ sicut mirâ naturæ prouidentia non fuere foetui nocumento, ita eodem exiliente, illa vt protinus erumpant necessum est, sin minùs, illicò videris sua symptomata, tum in partibus in quibus tantisper morantur, tum ad quas allabuntur.

IL LINC affligit puerperas morborum Ilias: Vxorem Philini febris, deliria, conuulsiones, morsq; ipsa corripuerunt: Stymargi ancillæ tremores toto corpore, Epicratis vxori acerbissima multa contigerunt. Vxor Dromædis anxia, comatosa, *καταδύσας* & delirans vel à primâ febris die, septimâ interiit: Melidiam, propter *γυναικὸς αἰσθησὶς*, peripneumonia inuasit: Mulier decumbens in foro Menidacium post grauissimos labores, die decimâ quartâ *ἄρρωστος καὶ ἀναισθητός* interiit: necnon puerpera decumbens in Thaso quæ mente non constans, alio turbatâ & soporosa *καταδύσας καὶ γυναικὸς*, & alternantibus grauium symptomatum periodis obiit die octuagesimâ: Alia quædam *ἀναισθητός* infaniuit non prius sanitati restituta, quàm mensutris copiosè erumpentibus: Denique mulieri in Cyzico non abunde fatis post partum expurgatæ conuulsiones, deliria, morsq; ipsa, die septimâ contingere.

SED inter tot calamitosa febris ducit principatum, rarior quidem illa, ex neutrà corporis constitutione, per subortam in vasis maioribus humorum putredinem, frequentior, ex lochiorum malâ conditione, paucitate, *ὀλιγοπνοία* vel *ἀσάρκωσις*: Hæc quia sunt malefica, *πυώδης, μολυσμα, φέουσα χόλη*, & *δυστομία*, præsentem corporis præparationem ad febrem promouent, & illam quæ placidior erat futura, faciunt maligniorem, suo illuc excurrente fomite; eoque grauiorem, quò cæteros humores puerperia prauitate, antecellunt. Quanta verò ex illis calamitas in vteri locis? illinc exulcerationes *ὀδύσματα καὶ ὀστέα*: illinc *ζέως, ζύμωσις καὶ δερματίτις*: Illinc vterus *ἰσχυρὸς* fit: Si fiat eorum *ἀσάρκωσις*, inde tremores, vomitiones cruentæ, Cor *σπάζει*, stomachus *καταδύσας*, intercidit *διάνοια*: Hic ergo frustra mediteris aliquid de febre continuâ primaria: hæc omnis penè continuâ symptomatica est, quam & veriùs cum diuino sene *παυσίαν πνεύματος καὶ αἵματος* appellaueris, nunc à partu, nunc à die febris computandam.

TALI nodo talis est ad curationem cuneus, Venæ sectio, *ὑπερανέσθω*, atque his legibus imperanda. Medicum ducere oportet humores per loca Naturæ conuenientia, atque vt sunt eorum inclinationes, ita & euacuationes instituere. Omnis humorum malefica qualitas à partibus nobilibus longè reuellenda est: Sectiones venarum superiorum faciunt à venis inferioribus *ἐμμελίζουσιν*, & angustioribus locis coërcitam humorum *καταδύσας* per *ἐλαττωμένην* diffundunt: nulla puerperiorum *ἀσάρκωσις* facit *ἀσάρκωσιν* salutarem: reuocandus est humor ad carceres, & omnis exoneranda pars est, per directas venas decliues & propinquiores partes: Quæ partes dolent infra renes & hepar constitutæ, inferiores venas tundi postulant. Hæ sunt leges Hippocratis & Galeni legibus tam consentaneæ, vt in morborum sequentium curatione aberrare profectò sinant neminem.

VTERI affectus omnes, demptâ tantisper corporis plenitudine, per sectas venas *καὶ εἰς*, inferiores maximè fecari postulant: sic vtero inflammato *πυρενωδὴν καὶ ἀσάρκωσιν* tutò medeberis, minùs tutò si febre continuâ incipiente vnâ erumpentibus statâ periodo mensutris superiores venas secueris, nisi pleuritide vel angina præsentibus, sinenda tantisper Natura est dum suas vices expleuerit; illa nouit suas *ἐφεσθαι*, nobis ignotas: Verùm hoc feceris cum vitæ discrimine, si puerperæ febricitanti & lochijs fluentibus *καὶ εἰς* basilicam secueris, illud ipsum inclamat vox populi, vox Dei, & frustra sapientis ex commentario, dum te fama publica condemnat; tuæ infelix euentus tribuetur contumaciæ: Neque verò saphena priuatas tantum sedes, sed & publicas consequenter exhaurit: hoc docet Stymargi famula Idumæa, cuius corpus vniuersum cum tremores occupassent, propter reclusa partus purgamenta, illam, sectâ ad malleolum venâ, sanauit diuinus Senex: illa est insuper non solò vtero, sed & coxendici, ischiadi, vesicæ & renibus leuandis peridonea.

Ergo puerperæ febricitanti vnâ lochijs fluentibus Saphena potius quàm basilica secanda.

DOMINI DOCTORES DISPVATVRI:

M. Petrus Legier.

M. Ioannes Chartier Med. & Prof. Reg.

M. Ioannes Pietre Decan.

M. Petrus Ton.

M. Claudius Germain.

M. Germanus Preaux Chir. prof. desig.

M. Carolus Bouuard LVDOVICI XIII. prim. Med.

M. Dionysius Guerin.

M. Io. Riolan Antiq. Mag. prim. Reg. M. M. M. Med. Pr. Reg. Decan.

Proponebat Lutetiæ MICHAEL LANGLOIS Parisinus, A. R. S. H. M. DC. L.